

Foiaia românească

Vineri
13 noiembrie
1998

Anul I
Nr. 46

(Serie nouă)

Săptămînal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinți

La Novi Sad al III-lea simpozion cu tema:

„Banatul iugoslav și trecutul lui istoric și cultural”

În ziua de 7 noiembrie a.c. în Sala Parlamentului Voivodinei de la Novi Sad, s-au întrunit peste o sută douăzeci de personalități – academicieni, profesori, cercetători, reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române și ai mass-mediei etc. – din Republica Federală Iugoslavia, România și Ungaria pentru a participa la simpozionul internațional „Banatul iugoslav și trecutul lui istoric și cultural”, care de această dată a ajuns la cea de-a III-a ediție.

Organizat de Societatea (Fundatia) Română de Etnografie și Folclor din

natul), iar în cea de-a treia secțiune „Rolul școlii și al bisericii românești din Banat în păstrarea datinilor și tradițiilor străbune”.

Pe motivul că peste optzeci de participanți s-au pregătit cu comunicări scrise, iar timpul care a stat la dispoziție a fost limitat, celor înscriși la cuvînt li s-a cerut ca în maximum cinci minute să prezinte punctele de reper ale comunicării lor, urmînd ca textul integral să fie tipărit într-un volum aparte.

Chiar și din scurtul conținut al comunicărilor reiese că temele cum sînt „As-

Voivodina, în frunte cu președinții Societății Costa C. Roșu și președintele comitetului de organizare, prof. dr. Ion Muncean, simpozionul a abordat teme, în spiritul dezvoltării toleranței, de rezonanță și actualitate, caracteristice civilizației contemporane.

După mesaje de salut din ședința inaugurală în plen rostite de Nikola Rodici, Academia de Științe și Arte (Belgrad), academicianul prof. dr. Gheorghe Mihailă, Academia Română (București), prof. dr. Gligor Popi, Academia Pedagogică (Vîrșet), academicianul preot-profesor dr. Mircea Păcurariu, decanul Facultății de teologie (Sibiu) și de prof. dr. Trăilă Spăriosu, Facultatea de filozofie (Novi Sad), simpozionul internațional și-a continuat lucrările în trei secțiuni. În prima secțiune s-au abordat teme cu tangență la „Banatul prin istorie și relațiile sîrbo-române, respectiv româno-sîrbe de-a lungul veacurilor”. În a doua secțiune s-a dezbătut tema „Banatul – zonă de interferență cultural-folclorică” (la care a participat și subsem-

pecte din viața politică a românilor bănațeni la începutul secolului al XIX-lea”, „Bunuri culturale care aparțin minorității române din Banatul sîrbesc”, „Relații etnice ale sîrbilor și românilor din Banat”, „Literatură și folclor la românii din Iugoslavia”, precum și „Biserica Ortodoxă Română din Banatul Iugoslav și viața politică și socială” sau „Biserica – promotor al vechilor obiceiuri tradiționale” etc. se vor bucura, după ce au văzut lumina tiparului, de un interes deosebit din partea tuturor oamenilor care se ocupă de acest domeniu al vieții cultural-științifice.

Participanții au primit cîte-un volum din comunicările celui de-al II-lea simpozion similar, care a avut loc în anul trecut la Begheiți.

Într-un număr din viitorul apropiat al săptămînalului nostru vom publica un interviu realizat cu Costa C. Roșu, despre activitatea de pînă acum și planurile de viitor ale Societății (Fundatiei) de prestigiu din viața românilor din Iugoslavia.

- km -

Tîrnosirea bisericii ortodoxe române din Chitighaz

Duminică, în 8 noiembrie 1998, ortodocșii români din Chitighaz au avut o mare sărbătoare, înălțătoare și de neuit. În acest moment istoric s-a aflat printre ei dr. Timotei Seviu, episcopul Aradului și a Hălmeagului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Cu această ocazie, împlinind cererea credincioșilor, a membrilor consiliului bisericesc din Chitighaz, a așezat Sfintele Moaște, a sfințit lăcașul de cult, pictura murală și iconostasul, apoi s-a săvîrșit sînta liturghie arhierască.

Renovarea clădirii din Chitighaz a început în 1997. Această lucrare de mare amploare a început cu repararea pereților interiori, ei fiind curățiți pînă la cărămidă. Apoi clădirea a fost consolidată cu grinzi de beton. Pe pereți s-a aplicat o tencuială pentru pictură în tehnică frescă. Pictura murală și iconostasul a fost realizat de Florian Buie, meșter iconar din Arad. Tot în această perioadă s-a realizat și renovarea complexă a exterioru-

lui sfîntului lăcaș. Cheltuielile acestor lucrări au fost suportate în majoritate de credincioșii acestei parohii. S-a amintit că și Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice a ajutat această reconstrucție cu un fond de 4 milioane de forinți.

În cadrul sîntei liturghii, preotul Florin Olteanu, îndrumătorul acestor lucrări, a fost distins de către episcopul nostru cu brîul albastru, distincție fiind înmînată de preot Ic. Stavr. Pavel Ardelean, vicar episcopal.

Părintele Florin Olteanu a mulțumit această distincție, care este și un merit al credincioșilor din Chitighaz: fără ajutorul și jertfa lor, nu s-ar fi putut realiza această lucrare monumentală de amploare.

La această frumoasă sărbătoare au participat (în afară de credincioșii din Chitighaz) și oficialități, precum și numeroși credincioși ortodocși din Budapesta, Apateu, Săcal și Jaca.

Foto, text: Șt. Oroian

Reportaj neobișnuit – SIMPOZION obișnuit

Acum, după cea de-a VIII-a ediție a sesiunii științifice SIMPOZION, se pot trage anumite concluzii, se pot face observații cu caracter general. Și tocmai din această cauză, cronică celor două zile se pretează la genul reportajului, dar al reportajului într-o formă neobișnuită, autorul renunțînd la rezumarea cronologică a acestor zile, limitîndu-se mai cu seamă la evidențierea momentelor obișnuite, de pe acum „tradiționale” și a celor inedite, „inovatoare”.

(Continuare în pag. a 6-a)

Scurt pelerinaj pe urmele lui Iosif Vulcan

La începutul secolului, românimea din localitățile bihorene se afirma-se ca o comunitate masivă, reprezentată prin biserică și școală, care s-a confirmat la orice manifestare culturală.

Acum, la fine de mileniu, existența românilor — mai ales pe meleagurile marginalizate ale bihorului, cum ar fi localitățile Peterd, Darvas, Leta — se limitează doar la informații și referiri indirecte, iar limba română este vorbită doar de generația celor mai vîrstnici.

La Leta, pentru remedierea acestei situații paradoxale, începînd cu anul 1991, la inițiativa lui Ioan Nemes și Gheorghe Pantea s-a înființat o asociație cu scopul de a cunoaște trecutul românesc din Leta și de a edifica din nou o comunitate spirituală și etnică. Ca o acțiune de mare amploare s-a încetățenit tradiția de a se face în fiecare an un pelerinaj pe urmele lui Iosif Vulcan.

La sfîrșitul săptămînii trecute am avut posibilitatea să particip la o asemenea întrunire. Oaspeții care au sosit la acest eveniment cultural au fost așteptați și salutați în fața Primăriei de Gábor Krizsán, președintele asociației, precum și de Gheorghe Pantea și Gheorghe Sima membrii fondatori ai asociației. Primirea călduroasă ne-a făcut încă de la primul moment să ne simțim printre prieteni. Iar acest sentiment s-a întărit treptat. În sala de conferințe a Primăriei am întîlnit apoi cîțiva invitați, printre care Ion Budai, președintele Autoguvernației pe Țară a Românilor din Ungaria și Ana Scarlat, directoarea adjunctă a Centrului Cultural al României de la Budapesta.

Și de data aceasta au sosit și oaspeți din România, de la Inspectoratul de Cultură a județului Bihor, reprezentanți ai comunelor Holod și Secuieni.

După primirea de la Primărie întreaga asistență s-a deplasat spre biserică catolică, în curtea căreia s-au depus coroane de flori la mormîntul preotului-poet Iustin Popfii. În biserică cu interior superb, protopopul maghiar a vorbit despre istoricul acestui lăcaș de credință.

La Căminul Cultural ne-am oprit în fața unei plăci de marmură — depunîndu-se și aici coroane de flori — placă dezvelită în amintirea lui Iosif Vulcan, personalitate de seamă din istoricul culturii române.

Am mai vizitat și casa în care a trăit în ultimii ani ai vieții János Irinyi. În grădina casei am poposit la piatra funerară a Victoriei Vulcan, născută Irinyi.

Scurtul pelerinaj pe urmele lui Vulcan — abia de cîteva ore — la inimășii noștri prieteni a luat sfîrșit cu o masă comună, în timpul căreia au continuat discuțiile amicale.

— Juhász —

„În comun, pentru prosperarea comunităților de naționalitate”

La Békéscsaba, în afară de Adunarea generală județeană, funcționează printre altele și Comisia pentru minoritățile naționale și etnice din județul Bichiș. Despre activitatea acestui organ am informat cititorii noștri pe cît posibil, în permanență. Acum, aflîndu-ne la capătul unui ciclu electoral și începutul unui nou ciclu de patru ani, l-am vizitat pe József Hevesi, consilier responsabil pentru naționalități la comisia amintită, rugîndu-l să tragă concluziile celor patru ani de activitate, să ne vorbească despre rostul acestei comisii.

În biroul său din clădirea Autoguvernației județene l-am găsit tocmai discutînd teme actuale cu József Drágos, membru al Autoguvernației minoritare a romilor din Aletea. Dar și în timpul discuției noastre, telefonul a sunat și ne-a întrerupt încontinuu, avînd astfel timp să privesc puțin în jur. Pe cele două mese din birou: teacuri de scrisori, dări de seamă, liste statistice, notițe cu sarcini urgente. Iar un perete întreg „decorat” cu amintiri: broșurile, invitațiile, fotografiile programelor din cei patru ani...

— În primul rînd, în numele întregului colectiv redacțional, v-aș întreba, cum vă simțiți cu aproape patru luni după tragicul accident rutier suferit în România?

— Pe zi ce trece, fizic mă simt tot mai bine, sînt pe cale de însănătoșire. Dar sufletește nu este ușor să consumi acea zi tragică, acea pierdere a colegilor mei János Setényi și László Surman. Prin moartea lor am pierdut atît prieteni, cît și activiști însuflețiți în munca depusă pentru dezvoltarea vieții de naționalitate din județ. Astfel, comisia noastră, din păcate, și-a terminat mandatul cu doi membri mai puțini...

Pentru mine lunile acestea înseamnă o perioadă de refacere, cu o cură suplimentară pe care o necesită brațul meu fracturat... Aici țin să mulțumesc și prin coloanele săptămînalului ajutorul, grija și priceperea secției chirurgicale de la spitalul județean din Giula condusă de dr. Ferenc Dósa, în special medicului dr. Zsolt Butt, care a asistat la operație... Sînt în concediu de sănătate, dar nu pot să nu trec zilnic pe aici, să ajut la treburile actuale.

— Care ar fi cele mai importante sarcini în săptămînile acestea, la o nouă cotitură electorală?

— Ciclu dintre 1994–98 l-am încheiat cu întocmirea unei dări de seamă a activității noastre, în care am documentat activitatea concretă, am adunat informații de bază — și care a fost expediată membrilor autoguvernațiilor minoritare locale și respectiv pe țară, conducătorilor școlilor de naționalitate. Scopul urmărit a fost, ca și prin acest gest, să informăm membrii vechi și nou aleși ai acestor organe, ca ei să primească o imagine despre ceea ce s-a făcut pînă acum și care sînt acele directive și inițiative care merită să fie continuuate, totodată ce noi posibilități se conturează în domeniul vieții de naționalitate într-o anumită localitate.

În zilele acestea am trimis scrisori de mulțumire președinților și

membrilor Autoguvernațiilor minoritare locale din ciclul 1994–98 și felicitări candidaților aleși la 18 octombrie a.c. Acestora din urmă le-aș transmite mesajul: să lucreze împreună, în comun, pentru prosperarea comunităților de naționalitate. Fiecare să se ridice deasupra intereselor personale — care ar duce doar pe drumul dezbinării — și să muncească în mod constructiv pentru întreaga comunitate, accentuînd valoarea universală a conlocuirii armonioase, exemplare a mai multor naționalități.

A doua sarcină importantă ar fi, (după alegerea noii comisii), pornirea din nou a activității în așa fel, ca toate naționalitățile să fie reprezentate... Eu personal, declar cu inimă sinceră că trag spre toți, nu am preferințe, relațiile mele bazîndu-se întotdeauna pe încredere.

Printre primele sarcini ale comisiei va figura un fel de „curs de perfecționare” pentru membrii aleși în autoguvernațiile minoritare locale, unde vor face cunoștință cu normele declarate și asigurate prin legile privitoare la activitatea acestor foruri, fiindcă aceste cunoștințe sînt absolut necesare pentru această activitate.

— Cum și pe ce baze și-a întocmit comisia programul?

— Adunarea generală județeană și-a asumat benevol sarcina în-

ființării acestei comisii pentru naționalități, deoarece județul Bichiș este populat în număr considerabil de oameni de naționalitate — români și slovaci chiar trăind într-un număr dominant. Deci, a fost elocvent — politica pentru naționalități fiind un aspect important și de seamă în acest județ — să se formeze o astfel de comisie care să ajute naționalitățile, în măsura posibilităților, în păstrarea și promovarea culturii, a tradițiilor, în rezolvarea problemelor din învățămîntul în limba maternă, în activitatea Autoguvernațiilor minoritare locale pe baza Legii privind drepturile minorităților naționale și etnice din Ungaria...

Comisia funcționează independent, pe baza unui plan standard: un Statut de bază organizatoric și de funcționare. Dar am întocmit și un program special pentru fiecare an calendaristic. Cei cinci membri s-au întrunit anual cam de zece ori — multe ședințe de lucru organizîndu-se în deplasare, în localități unde s-au format autoguvernații minoritare, pentru a afla la fața locului despre problemele existente (dintre localitățile românești: la Bătania, Aletea, Chitighaz, Giula, Micherechi, Otlaca—Pustă).

— Dispune Comisia de fond financiar propriu?

— În această privință comisia se află într-o situație simplă: are bani doar pentru funcționare. Pentru organizarea diferitelor acțiuni încercăm să cîștigăm fonduri suplimentare prin înaintarea unor dosare de concurs. Deci, sprijin material nu prea putem oferi. În schimb, chiar existența noastră demonstrează importanța vieții naționalităților, iar prin participarea la diferitele acțiuni, prin acțiuni comune asigurăm și prezența mass-mediei.

— Totuși, putem aminti cîteva acțiuni de mare răsunet, ca: înțîlnirea primarilor localităților limitrofe din județele Arad, Covasna (România) și Bichiș, excursiile de studii în România organizate pentru elevii școlilor românești, Zilele Culturale ale Naționalităților, schimburile de experiență dintre Inspectoratul Școlar General din Arad și cadrele didactice din cîteva școli din județ sau tocmai acțiunea „Strîngeri de mîna”. Toate acestea dovedesc că această comisie și-a avut rostul...

— Într-adevăr, sperăm că am contribuit la găsirea și adîncirea unor relații noi, la munca variată a comunităților de naționalitate. Trebuie amintită Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”, care ne-a sprijinit financiar în repetate rînduri. Și, din păcate, trebuie să constat, că în anul acesta acțiunea „Strîngeri de mîna” n-a reușit să fie organizată. Sperăm însă că peste un an totuși va continua tradiția bună... Cît despre Zilele Culturale ale Naționalităților din județ: ne bucură că organizarea acestora a devenit o tradiție amplă, cu o antrenare culturală nemaipomenită.

— Vă mulțumesc pentru interviu, dorindu-vă sănătate și sperînd că în cîrînd comisia își va relua activitatea!

— anra —

Schimb de experiență

Cadre didactice din Dorobanți la Lökösháza

Discutând întâmplător cu Aurel Unc, profesorul de română al Școlii generale din comuna Lökösháza, am aflat că întregul corp didactic se pregătea pentru un eveniment deosebit. Despre ce era vorba?

Folosindu-mă de ocazie, în ziua de 4 noiembrie m-am deplasat în comuna de frontieră aflând câteva amănunte. În acea zi ploioasă școala a găzduit oaspeți din România, mai precis: cadre didactice din satul Dorobanți, care au vizitat cele mai importante instituții din comună și școala-gazdă, unde oaspeții au asistat la diferite lecții, urmate de discuții libere și schimb de experiență.

În această ordine de idei am intrat și eu în clasa a 2-a/A – împreună cu Livia Butaru, profesoară de limba română din Dorobanți, pentru a urmări o oră de română, îndrumată de învățătoarea Florica Unc.

După lecția de citire, învățătoarea ne-a informat, că acești copilași nu au adus de-acasă cunoștințe de limbă, iar în clasa întâi s-au depus bazele de învățare a limbii doar prin conversație. Abia din clasa a 2-a, deci, din septembrie au început copiii să cunoască tainele alfabetului, scrisului, cititului în românește, cu ajutorul manualului Luciei Borza: *Abecedar. Carte de citire* (care, ca în anii precedenți, a sosit cu întârziere). Elevii au recitat, au citit, au tradus, au răspuns la întrebări, au format propoziții vorbind despre lucruri zilnice, specifice mediului, au cântat, au spus numărătoare... După lecție, învățătoarea le-a răsplătit copiilor atenția, sîrguința, cu laude.

Doamna Butaru, întrebînd-o despre părerea personală în legătură cu lecția de română, mi-a răspuns, printre altele, astfel: *Pentru mine a fost interesant ceea ce am văzut aici, mai ales că și eu predau la școala din Dorobanți, care e o școală cu limba de predare maghiară, unde copiii vorbesc puțin sau deloc românește. După părerea mea metodele sînt foarte asemănătoare, cam aceleași ca și la noi, dar condițiile diferă foarte mult, noi avînd o școală mică, modestă, totuși înzestrată cu profesori foarte buni, pregătiți. Mi-a făcut plăcere să asist la lecție. Copiii au fost drăguți, profesoara vorbește frumos românește. Cred că nu i-a fost greu să adopteze metoda predării unei limbi străine la acești copii cu care a ținut o oră frumoasă.*

În continuare, am stat de vorbă cu fostul director al Școlii generale din Dorobanți, domnul Vince Almási, viceprimar al Primăriei Curtici.

– Relațiile de prietenie și colaborare între școli și localități sînt relativ noi...

– De la bun început trebuie să precizez că satul Dorobanți (cu 1900 de locuitori) aparține administrativ de Curtici. Bazele relației au început cu ani în urmă... La două zile de la Revoluția din '89, cînd patruzeci de vagoane de ajutoare ne-au așteptat pentru a fi preluate la graniță. Baza acestor raporturi, deci e veche, la fel sînt vechi și cunoștințele personale. Iar legătura stațiilor de cale ferată e cam de treizeci de ani... Dar e considerabilă și relația punctelor de control al

frontierei. Legătura se încadrează într-un program mult mai amplu, privind colaborarea dintre cele două localități, mai exact cele trei, dacă accentuăm că este vorba despre o microregiune

transfrontalieră care cuprinde mai multe localități din județele Bichiș și Arad. Aș aminti în contextul colaborării întâlnirea primarilor (la 8 septembrie a.c.) aici, la Lökösháza. Zic eu,

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

organizează un concurs pentru elevii școlilor românești din Ungaria cu titlul

„TEZAU ROMÂNESC”

Scopul acțiunii: formarea și păstrarea sentimentului de identitate românească.

Teme și domenii:

- Istoria românilor din Ungaria; date de istorie locală a comunităților românești;
 - Personalități culturale din trecutul și prezentul naționalității românești din Ungaria;
 - Istoricul organizațiilor și instituțiilor românești de ieri și de azi (uniuni, asociații, autoconduceri, biserică, școală etc.);
 - Tradiții și obiceiuri românești din Ungaria;
 - Moșteniri de înțelepciune populară: proverbe, zicători, ghicitori, snoave.
- Locul de desfășurare:** sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa nr. 8.

Data concursului: 4 decembrie 1998, la ora 10

Echipele vor fi alcătuite din 5 elevi, din clasele V–VIII.

Înscrierile la concurs le așteptăm pînă la 16 noiembrie 1998 pe adresa Uniunii culturale.

Concursul e sprijinit de către Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.

Tuturor participanților le dorim mult succes!

Dr. Maria Berényi
directoarea Institutului de Cercetări
al Românilor din Ungaria

Florica Santău
președinta Uniunii Culturale
a Românilor din Ungaria

fără să ne lăudăm, dar sîntem un exemplu în privința acestor colaborări. Încercăm să realizăm proiecte comune, de pildă planificăm un centru de informație și o foaie volantă pentru întreaga regiune. Informațiile centrului Lökösháza–Curtici ar avea caracter economic, agricol, ar cuprinde informații culturale, piața și posibilitățile unor locuri de muncă...

Un alt proiect ar fi și cel sprijinit de profesori universitari din Budapesta și Győr, care întocmesc un studiu privind importanța construirii unui drum rutier între Curtici–Lökösháza – deci o trecere de frontieră rutieră mult dorită.

Tot în cadrul acestor colaborări figurează, la Curtici, un proiect al românilor pentru înființarea unei zone vamale libere cu suprafață de 75 hectare, iar în partea maghiară, la Lökösháza, s-a înaintat un proiect pentru realizarea Terminalului Rola.

– Și cum vi se par relațiile celor două școli?

– După părerea mea cu toții ne bucurăm de această colaborare, care a început în primăvara anului 1990. Pe atunci, a început cu o vizită a unei delegații mici, aducînd drept cadou: cărți, rechizite școlare... Mai tîrziu, vizitele au devenit permanente, fiind efectuate împreună cu școlarii. Pe parcurs, s-au organizat excursii comune. De șapte ani este în vigoare și o convenție dintre școlile noastre pentru organizarea taberelor comune, care sînt foarte îndrăgite de copii. În organizare există însă diferențe: tabăra de aici se realizează printr-un buget propriu, asigurat, pe cînd cea din România se face numai din cheltuielile părinților...

Firește, dorim ca schimburile, atît pe linie școlară cît și în alte domenii, să se lărgească, dat fiind că mulți lucrători duc o viață activă comună zi de zi, cum ar fi de pildă serviciile cu același profil la calea ferată sau la vamă. În privința copiilor, activitatea culturală și sportivă se înscrie la fel în domeniile de colaborare. Chiar la ultima competiție sportivă „Cupa prieteniei” (organizată la Lökösháza pentru elevii români din Ungaria), au fost invitați și elevii din Dorobanți, participînd astfel șaiszeci de copii de la noi.

Deci posibilitățile de colaborare sînt date și largi, doar trebuie să ne folosim de ele, distanța fiind neînsemnată (cu trenul: 15 minute!). Înainte de despărțire, domnul Almási mi-a vorbit și despre posibilitatea de a participa la schimbul de experiență din cursul zilei, care s-a dovedit de folos mai ales, că sub această formă acțiunea s-a organizat pentru prima dată acum, după noua reformă a învățămîntului. Oaspeții din România s-au arătat încîntați de autonomia profesorilor, care se pot folosi de programe alternative, de dotare tehnică deosebită...

Iar pentru ca aceste vizite profesionale să devină tradiționale și reciproce, de pe acum pedagogii din Lökösháza au primit invitație pentru o vizită din primăvara anului 1999, cînd se va organiza o activitate asemănătoare la Dorobanți.

– E. Bányai –

Crește efectivul școlii românești din Bătania

În trecutul apropiat, dat fiind că am aflat despre prosperarea Școlii generale românești din Bătania, am stat de vorbă cu **Ivona Figuli**, directoarea instituției.

– Vă rog să treceți în revistă cele mai importante etape ale vieții școlare bătaniene!

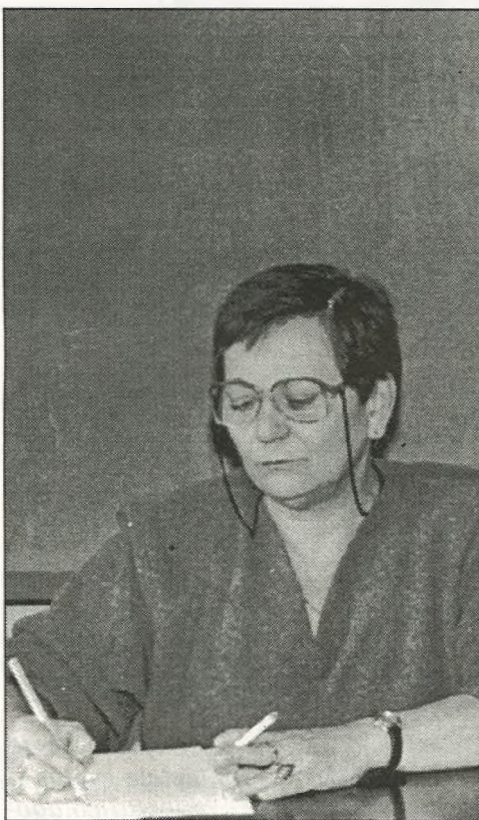
– S-o iau atunci cu anul 1992, când s-au separat cele două școli locale de naționalitate, cea românească și sârbească. Timp de un an era director școlar **Ioan Blaga** din România, iar eu am fost directoare-adjunctă. Apoi am fost numită directoare pe un an, iar din 1995 definitiv. Ca să fac o mică retrospectivă: în 1992, la școală erau înscriși 28 de elevi. Pe-atunci instituția n-a avut nici un calculator, iar din '94 am reușit să ne facem o bază de calculatoare. Am început cu patru calculatoare, banii fiind obținuți prin concurs, bineînțeles. De atunci și în școala noastră se predă informatica. Între timp parcul PC s-a lărgit, astfel la ora actuală avem nouă calculatoare, legate și prin Internet, acestea fiind folosite azi și la alte discipline, precum la orele de maghiară, matematică, limbi străine etc. Îmi pare bine, că am reușit să finansez pregătirea unui specialist pentru predarea profesională a informaticii, care anul acesta și-a terminat studiile.

– Între timp am aflat de creșterea prestigiului școlii „dumneavoastră”.

– Așa este. Prestigiul școlii a crescut treptat. Între timp am încercat să fac reînnoirea corpului didactic. În această ordine de idei, din cele opt cadre didactice, trei învățători sînt tineri, iar o profesoară, care a terminat acum facultatea cu specialitatea de matematică-română, este angajată de la începutul anului școlar. Scopul de viitor e ca pe locurile vacante (prin pensionare) să asigurăm treptat cadre specializate.

– A crescut efectivul elevilor și domnește o altă atmosferă de muncă în comparație cu cea de odinioară...

– Putem fi mulțumiți: numărul școlarilor a

crescut încetul cu încetul, acum avînd 61 de elevi. Deocamdată funcționează șase grupe de elevi, clasele 2-4, și 5-6 fiind comasate. La ora actuală atmosfera de lucru e corespunzătoare, conflictele personale s-au rezolvat, cu toții sîntem preocupați de ridicarea nivelului de predare, a satisfacerii exigențelor instructiv-educative în interesul copiilor.

Cu satisfacție pot să apreciez pozitiv pregătirea elevilor în general. Copiii care părăsesc școala, după cei opt ani de studii, învățăm mai departe la vreo școală de învățămînt mediu și dau dovadă de o pregătire serioasă... Cu bucurie aș menționa că unii se străduiesc să dea examen de limba română la nivel mediu, bazîndu-se pe cunoștințele de

limbă obținute la noi. Aceasta înseamnă, că se conștientizează, se maturizează pe parcurs, ce înseamnă avantajul că ani la rînd au învățat româna la școală.

– Care sînt – dacă există – activitățile extrașcolare la care se pot angaja elevii?

– Avem, cum să nu. Copiii participă cu plăcere la acestea, amintindu-le imediat rînd pe rînd: corul românesc, cercul de dansuri populare românești, de tehnică de calcul, de sport, de cunoașterea poporului și civilizației românești, îmbogățirea cunoștințelor pentru clasele 1-4... Aș mai aminti și Grădinița de copii, care administrativ aparține tot de școală și unde sînt înscriși 25 de copii – deci un efectiv potrivit.

– Aș vrea să spun cîteva cuvinte și despre căminul de zi al școlilor, care funcționează după-masă într-o singură grupă, cu 15 elevi din ciclul inferior.

După ce am aflat despre rezultate și succese îmbucurătoare, la despărțire doamna directoare mi-a mărturisit cu părere de rău și despre cîteva lucruri care-i apăsă sufletul: sălile de clase sînt mici și puține, două fiind preluate pentru un an de la Căminul de zi. Bugetul, la fel, e modest, iar fonduri suplimentare se pot obține numai prin concursuri. Primăria orașenească este deosebit de „săracă”. Din cînd în cînd, școala e sprijinită financiar (conform posibilităților) cu sume mai mici, modeste, dar oricînd binevenite din partea Autogovernării minoritare române locale, pentru care doamna Figuli mulțumește și pe această cale.

Iar la ultima întrebare: „ce dorință are directoarea pentru școala românească bătăniană?”, mi-a răspuns cu un zîmbet amar: „lărgirea școlii, care ar pretinde milioane de forinți... Deci știu că e doar un vis...”

Nu ne rămîne, doar urarea: succese și rezultate frumoase și în anii ce urmează, atît cadrelor didactice, cît și școlarilor bătanieni!

– E. B. –

Burse pentru studenți de minoritate

Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” ajută – și în viitor tineri studiosi talentați din rîndul minorităților naționale și etnice din Ungaria prin burse, sprijinindu-se în acest fel studiile medii sau superioare. Curatoriul Fundației Publice a publicat lista acelor studenți care vor primi bursă în anul școlar 1998/99 (10 mii de forinți lunar).

La adresa Fundației au sosit 65 de concursuri românești, dintre care 18 au fost sprijinite. Lista bursierilor este următoarea:

1. Gheorghe Negru
2. Ioan Novac
3. Magdalena Tompan
4. Anikó Iova
5. Maria Abrudan
6. Gavril Cozma
7. Clara Abrudan
8. Edit Málik
9. Beata Condoroș
10. Robert Selejan
11. Gabriela Furák
12. Tiberiu Ardelean
13. Bernadett Szilágyi
14. Norbert Nistor
15. Nicolae Luțai
16. Petru Mureșan
17. Andrea Netea
18. Gheorghe Martin

„În clasă am elevi buni...”

Anul trecut, pe la începutul anului școlar am vizitat clasa întâi – îndrumată de diriginta **Eva Szabó** – promițînd pe-atunci, că peste un an mă voi reîntoarce, interesîndu-mă despre activitatea instructiv-educativă a acestei clase a Școlii generale românești din Giula.

– În clasă am elevi buni, deci pot să lucrez conform cerințelor în cadrul tuturor obiectelor de studii. Sînt mulțumită cu componența, nu am de ce să mă plîng. Ceea ce pentru mine înseamnă actualmente o activitate în plus, este predarea prin metodă de diferențiere la orele de maghiară. Motivul e că din septembrie printre cei trei copii noi înscriși în clasa mea se află doi elevi – **Anamaria Marc** și **Balázs Ruja** – din Micherechi. Ei au terminat clasa întâi la școala din comuna lor, unde în prima clasă se învăța românește, iar noi aveam orele de română în clasa întâi doar în fel de conversație. Deci ei se descurcă cam greu cu maghiara, iar ai mei cu româna. Important e, ca nivelul lor de cunoștințe de limba maghiară, acumulat numai puțin pe la sfîrșitul anului trecut, trebuie să-l ridic, mai bine zis să-l aduc la nivelul elevilor mei. La română situația e inversă – copilașii din Micherechi sînt mai buni aici, deci trebuie să găsim o cale potrivită pentru a nivela deosebiriile generale cauzate de metodele diferite de predare a limbilor din cele două instituții de învățămînt.

– Cum credeți, că veți reuși?

– Deși eram emoționată la început și-mi băteam capul cu rezolvarea acestei probleme, deloc ușoare pentru mine, cred că de pe acum rezultatele sînt promițătoare. Este adevărat, că mă ocup și suplimentar cu cei doi elevi, deci „ne chinuim” unii, pe alții. Cei doi elevi navetează și nu participă la ocu-

pațiile de după-masă ale căminului de zi, astfel își pregătesc temele acasă. Cu părinții țin legături permanente și ei se străduiesc din plin să facă față tuturor cerințelor mele, pe care le notez și în scris în „caietul de mesaj”. În altă ordine de idei: mă bucur că au fost primiți cu drag de ceilalți colegi de clasă, care i-au introdus corespunzător în colectivitatea lor. La cercurile, programele extrașcolare de

după-masă participă și ei, pentru că se simt bine împreună. Dar în timpul liber, după ce servesc masa de prînz la cămin, pleacă împreună cu părinții acasă la Micherechi. Am aflat însă că mai tîrziu ei doresc să fie căminști. Uitați-i, ei stau aici în primele bănci, în fața mea, tocmai ca contactul nostru să fie permanent, „la mînă” și cît mai apropiat. Trebuie să spun, încă ceva: clasa are noroc cu

cei doi copii la întărirea învățării limbii române...

După ce învățătoarea mi-a făcut acest rezumat, am discutat și cu directoarea-adjunctă **Maria Marc**, aflînd că cei doi copii au fost primiți cu plăcere la școală, acomodarea lor fiind urmărită din pas în pas de conducerea școlii, fiind vorba de elevi, care în clasa întâi au învățat cele două limbi conform altui sistem.

Pe urmă am stat de vorbă și cu cei doi copilași, care cu zîmbet neconținut pe față, mi-au povestit, despre:

– Îmi amintesc de prima zi, așe de bine o fost, tare bine o fost. Am cunoscut școala, mai demult am fost aici, că or învățat tot aici și Nicu, Robi, Misi, Anett, Tibike... iar în clasa mea, Janó, Victor sînt verișorii mei. Îmi place aici și sora mea Adrienn tot aici va învăța la liceu, dar acum e încă elevă acasă, în clasa a 6-a. Oricum, un pic mi-i dor... dă doamna învățătoare Papp și dă prunci... – mi-a vorbit Anamaria. Iar Balázs, puțin mai timid a contînat: „... îi tare bine aici, și cînd voi fi d-a patra, voi fi la colegiu”. Fratele meu, care e acasă în clasa a 7-a tot aici va învăța. Eu m-am obișnuit ușor, fiindcă și sora-mea, Móni învață aici la liceu și ne întîlnim în fiecare recreație. Mie îmi place și limba maghiară, dar acasă vorbim românește cu părinții, bunicii... Bine că și aici învățăm româna, iar la maghiară doamna învățătoare ne ajută și în afara orelor...

Cu aceste gînduri ne-am despărțit de copii cînd a sunat clopoțelul școlii pentru intrarea la ora următoare. M-am retras, să nu deranjez prea mult, dorindu-le tuturor elevilor cît mai multe note de cinci, iar dirigintei perseverență, rezultate frumoase în activitatea sa de la catedră și nu în ultimă instanță răbdare și răbdare... – E. Bányai –

La Grădinița de copii din Otlaca-Pustă

**Un efectiv cum n-a mai
fost de mult**

Cu cât mai mare era liniștea din sat, cu atât mai mare era gălăgia ce se strecura din încăperile Grădiniței de copii din Otlaca-Pustă. Cu cât mai mult mă apropiam, cu atât mai precipitată, această gălăgie: se deslușeau mici convorbiri despre jucării, despre desene. Iar când am intrat, m-a primit un tablou vesel, cu un efectiv de copii cum nu l-am văzut de mult în acest sătuleț bichișean.

Educatorea foarte tânără s-a ridicat din mijlocul copiilor și mi-a venit în întâmpinare.

– Ultima dată când am vizitat această grădiniță, pe la începutul anilor nouăzeci, am găsit cam vreo zece copilași, iar azi mă surprinde acest număr mare, – mă adresez educatoarei, care ținea în brațe un copilaș cam istovit.

– La sosire, dimineața, nu am observat nimic ciudat, iar acum în câteva minute a făcut febră. Tocmai le-am dat părinților un telefon, să vină și să-l ducă acasă, – mîngîie capul băiețelului educatoarea **Mariana Bugyi**.

– Reîntorcîndu-mă la constatarea dumneavoastră: într-adevăr, acest an școlar este primul – după timp îndelungat – când a crescut efectivul în mai mare măsură. În general, în fiecare toamnă au fost înscriși unu sau doi copii. În anul școlar 1998/99 vom atinge efectivul de **douăzeci și trei**. Aproape de necrezut!... Așa se pare că în următorii cîțiva ani vom putea fi mulțumiți de un număr asemănător acestuia, însă apoi numărul celor înscriși va scădea iarăși. Nu se prea stabilesc în comună tineri căsătoriți...

– De cînd sînteți la grădinița din Otlaca-Pustă?

– Am fost angajată în anul 1994. De altfel sînt originară din localitatea vecină, din Medgyesbodzás.

– Prin urmare, probabil nu cunoașteți limba română?! Cum se rezolvă ocupațiile acestea în cadrul grădiniței?

– Tradițional vine o profesoară cu specialitatea de limba și literatura română de la școala generală locală. Săptămînal de două ori, profesoara **Maria Farkas** ține ocupații separat pentru grupa mare și grupa mijlocie, iar apoi, împreună pentru toți copiii. Fiind de față la ocupațiile în limba română, îmi mai însușesc și eu cîteva cuvinte de uz general.

Tocmai în săptămînile acestea întocmesc noul program al învățămîntului preșcolar pentru instituția noastră, în care intră și educația în limba maternă. Acest capitol îl realizăm împreună cu profesoara Maria Farkas.

– Dacă privesc în jur, pot constata că s-a instalat încălzirea centrală?! Ce s-a mai realizat și ce mai e de făcut pe la grădiniță?

– Introducerea conductei de gaz s-a realizat acum un an. Cu această modernizare s-au îmbunătățit condițiile, spre marea noastră bucurie. Pentru astfel de investiții mari nu prea sînt fonduri... Am avea mare nevoie de jucării, fiindcă cele pe care le avem sînt cam vechi și unele se mai defectează... Dar încerc să pregătesc singură multe materiale auxiliare pe placul copiilor din materiale ieftine – care sînt tot atât de atractive pentru copii.

– Fiind o grădiniță de copii dintre cele mici, aveți posibilități speciale pentru distracții din-afara instituției?

– Tocmai în trecutul apropiat am participat la un eveniment rar pentru noi. La Medgyesbodzás Teatrul „Pitypang” din Budapesta a prezentat pentru copii prelucrarea poveștii „Regele Matei și dracul”. Nici nu-mi amintesc, cînd am mai fost cu copiii la un program atât de atrăgător și distractiv. Le-a plăcut chiar și călătoria... Și ce le-a mai plăcut piesa de teatru! Uitați-vă la desenele lor, făcute pe tema primită: personajele principale.

Încă multe săptămîni îmi vor povesti scene din spectacol: au multe de spus și amintirile trebuie „prelucrate”...

– anra –

GALERIA COPIILOR

Două desene făcute de copilașii de la grădinița din Otlaca-Pustă (Norbert Balta, 6 ani și Szabolcs Szerb, 6 ani) după spectacolul teatral.

AFORISME

Unii fac pîinea, alții teoria ei.

Alta ar fi media de vîrstă, dacă nu ne-am mîncă reciproc zilele.

Nu ești prea deștept, dacă nu reușești să faci cînd trebuie și pe prostul.

În mîna prostului creionul devine mitralieră.

CÎNTECUL ARICIULUI

Măi arici,
pogonici,
fugi la moară
de te-nsoară
și ia fata
Lui Cicoară
cu mărgăle,
cu surcele,
cu cercei
de ghiociei,
cu salbă
de nouă lei
și ia zestre
nouă țeste
ș-un ogar
după car.

Reportaj neobișnuit – SIMPOZION obișnuit

(Urmare din pag. întâi)

Ca atare, încercăm să luăm în seamă factorii.

NEOBIȘNUIT de mare – a fost numărul participanților. Dacă la primele ediții se întrunise abia câte-o duzină-două de ascultători, de astă dată am numărat la un moment dat peste șaptezeci de participanți, când chiar și holul Uniunii Culturale a fost ticsit de intelectuali români.

OBIȘNUIT – a fost nivelul prelegerilor, numărul lor, diversitatea temelor abordate. Totuși, problematica anului 1848, raportul dialect- limbă literară, circulația și originea numelor și denumirilor au constituit axele tematice principale (la care s-au mai adăugat și alte subiecte, la fel de interesante).

NEOBIȘNUIT – a fost și numărul mare al oaspeților din România, în majoritate profesori universitari de prestigiu, care au ridicat prin expunerile lor atât rangul întrunirii, cât și nivelul științific al acesteia.

OBIȘNUITĂ – a fost atmosfera serioasă de cercetare și dezbateri științifice. Drept dovadă grăitoare: s-au încins chiar și anumite polemici și discuții la marginea unor teze științifice. Tocmai aceste dezbateri dovedesc rangul, seriozitatea, autenticitatea sesiunii, unde prelegerile s-au întocmit nu din obligație statistică, ci din preocupare tematică.

NEOBIȘNUIT – aportul din partea intelectualității românești tinere, care a dovedit un interes deosebit față de temele tratate. Această categorie de participanți, deși nu era în temă cu anumite domenii cercetate (doar la nivelul culturii generale), s-a dovedit receptivă, acești români tineri continuând în pauze temele abordate în prelegeri. Unii au adus chiar completări din cunoștințele lor personale, făcând referire concretă la condițiile lor familiale și tradiționale românești.

OBIȘNUIT – numele autorilor, dintre care unii se dovedesc la ora actuală autori cu rutină, cu tot mai multă experiență atât în redactarea, cât – și mai ales – în expunerea temelor. În acest sens, câțiva autori s-au dovedit „conferențieri” deosebit de atrăgători. Păcat doar că precipitarea acțiunilor românești nu a permis tuturor să rămână pe toată durata sesiunii.

NEOBIȘNUITĂ – răbdarea, perseverența auditoriului, care a urmărit programul oficial bogat și încărcat, rămânând și după aceea împreună – fie după reușitul vernisaj, fie după încheierea lucrărilor. Căci atunci s-a discutat fără emoții, fără rețineri, și fără obligativitate științifică, când fiecare își putea expune părerea.

OBIȘNUITĂ – în aceste ocazii: folosirea în exclusivitate a limbii române. Iar azi, când se vorbește atîta de asimilare, de pierderea de teren a limbii materne, aceste discuții s-au dovedit la un înalt nivel de conversație, dovedind că mai sînt mulți, mai mulți decît s-ar crede, care mai știu frumos românește, într-un limbaj ales și chiar pretențios.

NEOBIȘNUIT – termenul calendaristic al sesiunii (în alți ani sesiunea se convocase la o dată mai tîrzie), care totuși n-a stîrbit nimic din reușita organizatorică. Și în ciuda faptului că la sfîrșitul săptămînii trecute s-au mai ținut și alte serbări și sărbătoriri pe planul românității, asistența „a vislit” abil de la Chitighaz la Giula sau Letamare – și invers...

NEOBIȘNUITĂ – totuși firească, prezența binefăcătoare a Doamnei Cornelia Bodea. Și de astă dată venise cu inima fină – și nici de astă dată cu mîna goală. Cuvinte de îmbărbătare și trilogia istorică valoroasă, oferită Institutului, au însemnat darul cel mai de preț. Sosită în circumstanțe chiar aventuroase, la momentul intrării Doamnei, întreaga asistență s-a emoționat și s-a simțit atînsă de aripa îngerului...

OBIȘNUIT – bagajul spiritual și moral, cu care participanții – la încheierea lucrărilor – au pornit în toate direcțiile, ducînd cu ei impresiile și amintirile celor două zile bogate, întăritoare de suflet.

E. I.

SIMPOZION

7-8 noiembrie 1998

Cuvînt de deschidere: Maria Berényi, director

Nicolae Bocșan: Consistoriul Episcopiei Aradului (1848)

Ioan Octavian Rudeanu: Primele încercări ale românilor de reînființare a Mitropoliei Ardealului

Viorica Goicu: Numele de familie la românii din Ungaria

Eugen Glück: Contribuții cu privire la activitatea deputaților români în Dieta ungară din 1848-49

Maria Berényi: Revoluția din 1848-49 și românii din Pesta

Emilia Martin: Locuința românilor din Ungaria

– Structură și funcționalitate –

Maria Gurzău Czeglédi: Poveștile lui Vasile Gurzău

Elena Csobai: Aspecte din istoria românilor din Giula

Ana Borbély: Schimbarea de cod la românii din Ungaria

– O strategie de comunicare în discursul bilingv –

Mihaela Bucin: Fenomenul povestitului

Vernisajul expoziției lui Gheorghe Petrujan

Gheorghe Santău: Noi contribuții la istoria românilor din Crișana

Ana Hoțopan: Folclorul în zilele noastre la românii din Ungaria

Stela Nicula: Lumea viselor

Eva Kozma: Un manuscris cu 257 de texte populare

Gheorghe Petrujan: Sărbătorile de iarnă ale românilor din Aletea

Discuții, cuvînt de încheiere

În atmosfera seminarelor și cursurilor

Stau și ascult. Mă plimb și privesc împrejur: ai noștri tineri și ai noștri bătrîni. Ai noștri sînt ei cu toții: talente de-ale noastre, speranțe de-ale noastre, purtători de știință temeinică de-ai noștri.

Două zile roata timpului parcă s-a întors. Două zile care m-au readus în atmosfera aprinsă a seminarelor și cursurilor de odinioară. A vibrat o atmosferă academică, a școlilor superioare, cînd cite-un profesor te „lipește” de scaun cu farmecul de conferențiar, altul te atrage cu farmecul personalității sale, iar altul te impresionează prin erudiția sa...

Pentru cîteva ore am simțit din nou acea emoție vibrantă și profundă pe care am simțit-o ca studentă. Pentru cîteva ore m-a străbătut fiorul – de cîteva ani pierdut în lupta pentru zilele de mîine – cînd noi, tineri curioși și dornici de a ști, încercam să găsim componentele generatoare ale unor fenomene, să înțîmpinăm treptele de manifestare ale unor personalități; cînd am crezut că, noi, acum, descoperim taina secolelor, miracolul adevărurilor; cînd eram receptivi și dornici să stăpînim o înțelepciune imensă.

Iar acum, două zile, ne-a unit spiritualitatea comună, năzuința supremă a acestei comunități românești de a găsi realitatea continuității dintre trecut și prezent. „Cursanți” curioși, fără teama examenelor și referatelor obligatorii, ne-am bucurat de pregătirea și profesionalismul „profesorilor” noștri. Uneori, dincolo de aplauzele sincere, ne-a venit cheful de ovații și exclamații. Ne-am bucurat sincer de reușita referatelor – ne-au plăcut. Am fost prinși în mreaja sentimentelor de bucurie că avem ce căuta în cercetarea istoriei românilor din Ungaria. Deși nu am stat chiar și pe pervazul ferestrelor, pe treptele amfiteatrelor ca uneori la facultate (cînd duceam o luptă adevărată pentru scaunele din primele rînduri), acum am avut totuși sentimente asemănătoare.

Cum floarea-soarelui își întoarce coroana spre soare, așa, ne-am întors noi privirea spre ai noștri tineri, ai noștri bătrîni...

— anra —

IMPRESII...

Dacă ar fi să rezumați impresiile de la această sesiune științifică, atunci cum ați putea să concentrați aceste idei?

Prof. univ. Viorica Goicu, Timișoara: „Fiind pentru prima dată aici, mi-am dat seama că sesiunea se desfășoară la un nivel științific corespunzător, am aflat multe cunoștințe noi. Prin prelegerile lor, membrii Institutului au dovedit orientare diversă, sensibilitate naturală, maturitate științifică. Simpozionul asigură, pe de altă parte, o bună ocazie de întărire a sentimentului de apartenență. Iar în această accepțiune, sarcina cea mai importantă mi se pare atragerea și antrenarea intelectualilor tineri, a tinerețului, care să devină conștient de datoria și menirea sa. În acest sens, Institutul trebuie să elaboreze un plan cu prioritățile din acest domeniu.

Nicolae Pahonea, secretar I, Ambasada României, Budapesta: „Această sesiune științifică a dovedit că păstrează și duce mai departe atât comorile cultural-spirituale, cât și valorile limbii, deci este o înaltă școală de păstrare a esențialului din existența de naționalitate, exprimată tot mai prin acești cercetători și profesori. În altă ordine de idei: se constată înaltul grad de însușire a limbii române, precum și influența limbajului literar din România, ceea ce face să reflectăm asupra utilității studiilor și mărirea numărului burselor de studii academice în România. Ca o sugestie: aș remarca necesitatea unor studii din domeniul prezentului, al salvării tradițiilor prin prezent spre viitor. Iar în această preocupare îi consider pe românii din Ungaria drept punte de legătură al cercetărilor din România, în general, în care studiile acestea, de aici, s-ar încadra organic, într-un sistem integrat, atotcuprinzător. În aceste preocupări, Ambasada sprijină orice inițiativă și ajută prin posibilitățile care îi stau la dispoziție.

Programul
MTV1Az MTV
műsora

November 16. hétfő

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (sp. sor.) 10.05 Terra X (német sor.) 10.55 Provokatív 11.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 12.00 Déli harangszó 13.05 Erdészház Falkenau (német sor.) 14.00 Patrín–Üzenet–Vörb 14.25 Domovina 14.50 Nemzeti értékeink 15.05 Vízi zsaruk (ausztrál sor.) 15.55 Délutáni rendelés 16.10 Holdfényes történet (német sor.) 17.00 Hírek 17.05 Euro-percek 17.10 „Engedjétek hozzám!” 17.20 HANGOLKA 17.35 Mondák a magyar történelemből 17.45 Dörmögők legjobb kalandjai 18.00 Mixiklub 18.20 A bestia (brazil sor.) 18.45 Körzeti híradók 19.00 A bestia (brazil sor.) 19.25 Versek a városról 19.30 Híradó 20.00 Visszatérés Edenbe (ausztrál sor.) 20.45 Huszonkettő VOLT 21.00 Még ilyet! 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Szabad verseny 23.00 MM 23.05 Jazzpódium.

November 17. kedd

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Walt Disney bemutatja (ism.) 11.10 Válaszunk... 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Déli harangszó 13.05 Erdészház Falkenau (német sor.) 14.00 Srpski Ekran 14.25 Unser Bildshirm 14.50 Vivát Benyovszky! (sorozat) 16.00 Gyorssegély 16.10 Holdfényes történet (német sor.) 17.00 Hírek 17.05 Katolikus krónika 17.25 Kisokos 17.45 Viktor és Marika 17.55 Hang-szál(l) 18.20 A bestia (br. sor.) 18.45 Körzeti híradók 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Vészhelyzet (am. sor.) 20.45 Bohózatalbum 21.00 Kriminális 21.30 Telemázli 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 Publikum 23.00 Brigantik (ol.–fr. film).

November 18. szerda

5.50 Nap-kelte 9.30 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.00 Séták a Körös-Maros Nemzeti Parkban 10.30 Zöld posta 11.00 Zöldpont (magazin) 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Híradó 13.05 Erdészház Falkenau (német sor.) 14.00 Hrvatska kronika 14.25 Ecranul nostru 14.55 A mi huszadi századunk (angol sor.) 15.50 Csallengők 15.55 Családorvos 16.10 Holdfényes történet (német sor.) 17.00 Hírek 17.05 A lélek erejével 17.30 Micimackó klub 17.50 Állati pótpapa 17.55 Hang-szál(l) 18.20 A bestia (br. sor.) 18.45 Körzeti híradók 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 A kulcs (játékos show-műsor) 21.00 Kísváros 21.35 Mustra 22.05 Hírek 22.10 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 Stúdió '98 23.05 A temetés (am. film).

November 19. csütörtök

5.50 Nap-kelte 9.30 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Séták a Körös-Maros Nemzeti Parkban 10.40 Terra X (német sorozat) 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Déli harangszó 13.00 Derrick (német sorozat) 14.00 Együtt 14.55 Körzeti magazinok 15.50 Életjel 15.55 Segítőtárs 16.10 Holdfényes történet (német sor.) 17.00 Hírek 17.05 Hit-köznapi 17.25 Zöldkalap 17.45 Utazások Meseországban 17.55 Hang-szál(l) 18.20 A bestia (br. sor.) 18.45 Körzeti híradók 19.00 A bestia (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Szomszédok (sorozat) 20.30 Esti showder 21.30 A huszadi század nagy románcai (angol sor.) 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 VilágKép 23.05 MM 23.10 Sikoly (csehszlovák film).

November 20. péntek

5.50 Nap-kelte 9.30 Bor és hatalom (sp. sor.) 10.05 Gyöngyök 10.40 Szomszédok (ism.) 11.15 Teleszák 11.30 A szerelem jogán (br. sor.) 12.00 Déli harangszó 13.05 Szenczácó (kanadai sor.) 14.00 Népzenei magazin 14.30 A lényeg 15.00 Parlamenti napló 16.00 Életmódkalauz 16.30 Ürgammák (sci-fi sor.) 17.00 Hírek 17.05 Evgyűrűk 17.35 Téka 17.50 Ablak 18.45 Körzeti híradók 19.00 Família Kft. 19.30 Híradó 20.00 Ally McBeal (amerikai sor.) 20.40 Extrém koktél 21.00 „Ej-jen a magyar!” 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.25 Kenő 22.30 X-akták (am. tévéfilmsor.) 23.15 Borges történetei (spanyol sor.).

November 21. szombat

5.50 Nap-kelte 6.00 Híradó 6.10 Közlekedés 6.30 Hírek. Lapszemle 7.00 Híradó 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Rajzfilmsztárok parádéja 9.05 Ernő 9.25 Harry és még egy jómádár 9.50 Mikrokozmosz 10.20 Trópusi hőség (kanadai–mexikói sor.) 11.10 Szerelmek Sant-Tropez-ban (francia sor.) 12.00 Déli harangszó 12.05 Győri Szabó József nőtafelvételeiből 12.30 Telesport 13.35 Bogarászat és kémia (angol kisfilm) 14.25 Delta 2000 15.00 Élet apával (am. film) 17.00 Divat '98 17.25 Európa Te Vagy! 18.00 Ki marad a végén? 18.30 Zóna (riportmagazin) 19.00 Lottóshow 19.20 A jövő hét időjárása 19.30 Híradó 20.00 Egy független asszony (am. sor.) 21.35 Show-bálvány 23.05 Vigyázz, kész, tűnés (am. film).

November 22. vasárnap

7.45 Grüss dich! 8.00 „Így szól az Úr!” 8.05 Rajzfilmsztárok parádéja 9.00 Kukucs 9.15 Zenegér 9.30 É.V.A. (életmódmagazin) 10.00 Tévémagiszter 11.05 Zenebutik – zenehíd 12.00 Déli harangszó 12.05 Szerencsepercek 12.30 Jani házhoz megy... 13.00 POS(Z)ITÍV 13.15 Égi palota (svéd tévéfilm) 14.35 Életjel 15.10 PoliTour (világjáró mozaik) 15.40 Örömhír 16.00 Walt Disney bemutatja 17.00 Helló, Magyarország! 17.45 Nevetett ma már? 18.00 Ön dönt! 19.00 A Hét 20.00 Így is, úgy is 21.00 Hűségok máglyája (am. film) 23.00 Telesport 23.10 Paganini. Huszonnégy caprice.

Programul
TV2A TV2
műsora

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Titokzatos természet 11.00 Gyökereink 11.30 A tudás titkai 12.00 Hét x hét 12.30 Közvetlen ajánlat 13.05 Igazi szellemirtók (rajzfilm) 13.30 1001 Amerikai 13.55 Mindent tudni akarok! 14.00 Családi kötelékek (am. sor.) 14.25 Édes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 14.55 Egy titokzatos hölgy (ol. sor.) 15.35 Kedves nővérek (német sorozat) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (amerikai sorozat) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Életben maradtak 20.45 Stefanie (német sor.) 21.35 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Zsarublues (amerikai sorozat) 24.00 Tények (ism.) 1.10 Vers éjféli után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Titokzatos természet 11.00 Esély 11.30 Follow me 12.00 Színkép 12.30 Közvetlen ajánlat 13.05 Mila szupersztár 13.30 1001 Amerikai 13.55 Mindent tudni akarok! 14.00 Családi kötelékek (am. sor.) 14.25 Édes hármásban (fr. sor.) 14.55 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 15.35 Kedves nővérek (német sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (amerikai sorozat) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Herkules (am. sor.) 20.45 JAG – Becsületbeli ügyek (amerikai sor.) 21.35 Minden vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Szép új világ (világmagazin) 23.30 Magnum (am. sor.) 0.15 Hozam 0.45 Tények (ism.) 1.10 Vers éjféli után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Titokzatos természet 11.00 Hűség az Isten 11.30 A tegnap csodái 12.00 Mozivarázs 12.30 Közvetlen ajánlat 13.05 Mila szupersztár 13.30 1001 Amerikai 13.55 Mindent tudni akarok! 14.00 Családi kötelékek (am. sor.) 14.25 Édes hármásban (fr. sor.) 14.55 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 15.35 Kedves nővérek (német sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (am. sor.) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Kepes 20.40 A hegyi doktor (német sor.) 21.35 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Remington Steele (am. sor.) 24.00 Kuk@c (informatikai magazin) 0.30 Tények (ism.) 0.55 Vers éjféli után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Titokzatos természet 11.00 Segíts magadon! 11.30 Follow me 12.00 Balett-táncosok 12.30 Közvetlen ajánlat 13.05 Mila szupersztár (japán. rajzfilmsor.) 13.30 1001 amerikai 14.00 Családi kötelékek (am. sor.) 14.25 Édes hármásban (fr. sor.) 14.55 Egy titokzatos hölgy (ol. sor.) 15.35 Kedves nővérek (német sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (am. sor.) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Forró nyomon 20.45 Rex felügyelő (német sor.) 21.35 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Jolly Joker (német sorozat) 23.55 Magyarország holnap 0.30 Tények (ism.) 0.55 Vers éjféli után.

6.00 Jó reggelt, Magyarország! 9.00 Csupa-csupa élet (német sor.) 9.30 Kakuk! 10.00 Satöbbi 10.30 Titokzatos természet 11.00 Nótaszó 11.30 Kuk@c 12.00 A zongora virtuóza 12.30 Közvetlen ajánlat 13.05 Mila szupersztár 13.30 1001 amerikai 14.00 Családi kötelékek (am. sor.) 14.25 Édes hármásban (francia sor.) 14.55 Egy titokzatos hölgy (olasz sor.) 15.35 Kedves nővérek (német sor.) 16.00 Kakuk! 16.25 A Szuper csapat (am. sor.) 17.15 Gazdagok és szépek (am. sor.) 17.40 Sunset Beach (am. sor.) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.25 Tények plusz 19.50 Dáridó 22.00 Jó estét, Magyarország! 22.45 Szeszélyes éjszakák 0.45 Sport-szenzációk 1.50 Tények (ism.).

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár 7.30 Pufóka 7.55 Urmel 8.35 Kutyavilág (rajzfilmek) 9.00 Partyzán 9.05 Mozivarázs 9.45 Gimi dili (amerikai sorozat) 10.30 Bajnokakadémia (angol ifjúsági sor.) 11.00 Madison (kanadai sor.) 11.30 Top 10 12.00 Világjárók (utazási magazin) 12.30 Szentán 13.00 Egy úr az úrból (amerikai sor.) 13.30 Fő az étel! 13.40 Családban marad (am. sor.) 14.10 Bakaruhában (magyar film) 15.50 Kastélyszálló (osztrák sorozat) 16.40 Miért éppen Alaszka? (am. sor.) 17.35 Kaméleon (am. sor.) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Szerelmek első látásra 20.00 Káin ébredése (amerikai thriller) 21.50 Az ítélet éjszakája (amerikai thriller) 23.45 Y-akták (kanadai sci-fi sor.) 0.10 Ravasz hölgyek a lepedőn (am. erotikus film).

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 7.35 Mohó úr és bölcs kisasszonyok 8.00 Cápái és Cápái 8.35 Igazi szellemirtók 9.00 Székely szárnnyán (kanadai sor.) 9.45 Kobra (amerikai sor.) 10.30 Irány Mexikó (amerikai vígjáték) 12.15 Nótaszó 12.45 Hűség az Isten (vallási magazin) 13.15 Hét x hét 13.45 A vadonban (angol természetfilm) 14.50 Szelek szárnnyán (kanadai sor.) 15.35 Petrocelli (am. sor.) 16.30 A Szuper csapat (am. sor.) 17.30 Xena (am. sor.) 18.30 Tények 18.45 Napló 19.30 Szerelmek első látásra 20.00 Közívánatra 22.15 Gó! Gó! Gó! Gó! 23.05 Színkép 23.35 Csatorna (lengyel film) 1.05 Napló (ism.) 1.55 Vers éjféli után.

Programul
RTL KlubRTL Klub
műsora

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (amerikai sor., ism.) 10.00 Borostyán (olasz sor.) 10.50 100-ból egy (ism.) 11.20 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Time Trax (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Hetedik mennyország (am. sor.) 14.20 Klip Klub 14.35 Rajzfilm Klub 15.45 Sweet Valley (am. sor.) 16.05 Az első csók (fr. sor.) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Time Trax – Hajsza az időn át (am. sor.) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Meglepő és Mulatságos – Friderikusz Sándorral 21.50 Híradó 22.05 Öreglányok (am. sor.) 22.35 Ellen (am. sor.) 23.00 Stephen King: Aranykor (am. sor.) 23.50 WOW! (ism.) 0.10 Fókusz (ism.).

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 10.00 Borostyán (olasz sor.) 10.50 100-ból egy (ism.) 11.20 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Time Trax (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Angyal érintés (am. sor.) 14.20 Klip Klub 14.35 Rajzfilm Klub 15.45 Sweet Valley (am. sor.) 16.05 Az első csók (francia filmsor.) 16.30 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Time Trax – Hajsza az időn át (am. sorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Életveszélyben 21.00 Neve: Senki (am. sor.) 21.50 Híradó 22.05 MMM (Mi? Mennyi? Miért?) 23.05 Jogában áll hallgatni (am. sor.) 23.55 Fókusz (ism.).

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 10.00 Borostyán (olasz sor.) 10.50 100-ból egy (ism.) 11.20 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Time Trax (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Angyal érintés (am. sorozat) 14.20 Klip Klub 14.35 Rajzfilm Klub 15.45 Sweet Valley (am. sor.) 16.05 Az első csók (francia sorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Time Trax – Hajsza az időn át (am. sor.) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Cobra 11 (német sor.) 20.55 Uj Frei-dosszié 21.55 Híradó 22.10 Kész átverés (ism.) 22.40 Dóra mozi 23.10 RTL Night Klub 24.00 Fókusz (ism.).

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 10.00 Borostyán (olasz sor.) 10.50 100-ból egy 11.20 Az első csók (fr. sor. ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Time Trax (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Angyal érintés (am. sor.) 14.20 Klip Klub 14.35 Rajzfilm Klub 15.45 Sweet Valley 16.05 Az első csók (fr. sorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Time Trax – Hajsza az időn át (am. sor.) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 Noé bárkája-elv (német sci-fi) 21.45 Híradó 22.00 Megdöbbentő világ (riporterek klubja) 23.00 Művészbemutató. Tökéletes kezelés (am. filmszatíra) 0.35 Fókusz (ism.).

6.05 Varázslatos álmok (ism.) 6.30 Jó reggelt! 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 10.00 Borostyán (olasz sor.) 10.50 100-ból egy (ism.) 11.20 Az első csók (fr. sor., ism.) 11.45 Barátok közt (ism.) 12.10 Time Trax (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Angyal érintés (amerikai sorozat) 14.20 Slágerlista 14.35 Rajzfilm Klub 15.45 Sweet Valley (amerikai sor.) 16.05 Az első csók (fr. sorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.25 100-ból egy 17.50 Meri vagy nem meri? 17.55 Time Trax – Hajsza az időn át (am. filmsorozat) 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Barátok közt (magyar sor.) 20.00 A Dumbo hadművelet (amerikai kalandfilm) 21.55 Híradó 22.10 RTL Night Klub 22.45 Kiéhezve (am. horrorosor.) 23.15 Zavarosban (am. erotikus film) 1.00 Fókusz (ism.).

6.05 A Dunánál (nemzetiségi magazin) 6.30 Bibliai kalandok (ism.) 7.00 Kölyöklub 11.10 Az elveszett világ (amerikai sor.) 11.35 Enid Blyton kalandfilm-sorozata (amerikai sorozat) 12.05 Egy óra múlva itt vagyok (magyar sor.) 13.00 Hírek 13.10 Antenna 13.40 .hu (számítógépes magazin) 14.10 Kedvenc (kisállattartók magazinja) 14.40 Bravo Tv (ifjúsági magazin) 16.20 Csőrré töltve 17.30 Sliders (am. sor.) 18.20 Zenész 18.45 Híradó 19.05 Fókusz 19.30 Kész átverés (kandi kamera) 20.00 Swing mindhaláláig (amerikai film) 22.00 Megkísértve (angol fant. film) 23.50 Hírek 0.05 Megdöbbentő világ (ism.) 1.00 Fókusz (ism.).

6.05 Antenna (ism.) 6.30 Ez nem boszorkányság! (francia ismeretterjesztő film) 7.00 Kölyöklub 11.10 Az elveszett világ (amerikai sorozat) 11.35 Enid Blyton kalandfilm-sorozata (am. sor.) 12.05 Gyilkos sorok (amerikai sor.) 13.00 Hírek 13.10 A növények magánélete (angol sor.) 14.05 Dóra mozi (ism.) 14.35 Knight Rider (amerikai sorozat) 15.30 Meglepő és Mulatságos – Friderikusz Sándorral (ism.) 17.30 BUGS – A cég hullámhossza (am. sor.) 18.20 Zenész 18.45 Híradó 19.05 Akták (politikai és közéleti magazin) 19.30 Csíiz! (szórakoztató műsor) 20.00 Pensacola – A név kötelez (am. sor.) 20.50 Bűnvadászok (am. sor.) 21.40 Igaz történetek: Gyilkosság a Central Parkban (amerikai thriller) 23.15 Híradó 23.30 Országgház (heti magazin) 24.00 A növények élete (angol sor., ism.) 0.50 Akták (ism.).

În atenția cititorilor!

Din motive tehnice
programul TVR
nu ne-a sosit la timp!

Dacă doriți
să ne sunați...
...vă stăm la
dispoziție!

LA TELEFON:
66/361-789,
66/463-152

TELEFAX:
66/463-152

între orele 8.00–15.30

Anunțuri, reclamă, mică
publicitate pot fi trimise și prin
telefon și telefax la adresa
redacției. Le vom publica în cel
mai scurt timp, în mod gratuit.

Magazinul Nyisztor
din centrul comunei Micherechi

Vă așteaptă cu un sortiment bogat de
produse alimentare la prețuri accesibile.
Tot aici se pot procura folii din polietilenă și
material plastic la prețuri convenabile.
Așteptăm cumpărătorii noștri la adresa:
Micherechi, str. Kossuth nr. 105.
Tel.: (66) 375-038

DRAGI ELEVI,
DRAGI SPORTIVI!

Administrația Permanentă a Taberelor
Școlare din județul Arad vine în
întimpinarea voastră cu multe și variate
oferte de petrecere a timpului liber în
mod util și plăcut în taberele din:

**MONEASA, DEZNA, CĂSOAIA,
PĂULIȘ, SĂVÎRȘIN.**

La fiecare sfârșit de săptămână, în orice
anotimp, numai în MONEASA și
SĂVÎRȘIN!
A.P.T.S. vă asigură locuri în bazele sale
din întreaga țară în tot timpul anului.
Căutați-ne și nu veți regreta!
Telefon: 00 40 75-253703
Vă mulțumim că ne-ați ales.

Citiți și
răspîndiți!

Foaia
românească

ÎN LIMBA MATERNA – emisiune radiofonică în limba română
16 NOIEMBRIE, LUNI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Emisiune religioasă preluată de la Radio Vocea Evangheliei din Oradea 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

17 NOIEMBRIE, MARȚI

— din cauza ședinței parlamentare emisiunea nu este transmisă!

18 NOIEMBRIE, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport — rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

19 NOIEMBRIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Lumea femeilor 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Nota săptămânii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

20 NOIEMBRIE, VINERI (redactor: Ana Cioca)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 Ce mai e nou la Liceul Românesc? — de la Giulia relatează Edit Bordaș 11.20 Românii din Voivodina — relatează Cornel Mata din Vršet 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Știri și curiozități din România — relatează Simona Pele din Timișoara 11.45 Revista presei „Foaia românească” 11.50 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

21 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 „Party Time” — emisiune muzicală pentru tineret 15.00 Pe undele Europei realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 15.58 Încheiere.

22 NOIEMBRIE, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40—15.20 Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămânii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămânii — program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

În fiecare seară, între orele 19.00—19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrecin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avanspremiera Ecranul nostru Reluare: 15 noiembrie 1998

Emisiunea românească a Televiziunii Maghiare din această săptămână se va ocupa cu mai multe teme. În prima parte Redacția Românească evocă memoria fostului preot român din Jaca, care s-a stins din viață la 7 noiembrie. În continuare telespectatorii vor vedea un montaj realizat la concursul de recitare „Lucian Magdu”, organizat la Băntia de fundația culturală, care poartă numele poetului român. În încheiere, cei care urmăresc programul românesc, vor face cunoștință cu tânărul grafician Ioan Nistor.

Realizator: Aurel Becan

FM 92,1 STEREO
**RADIO VOCEA
EVANGHELIEI ORADEA**

5.00—5.30 Actualități BBC 5.30—7.00 Bună dimineața 7.00—7.20 Știri locale 7.30—8.30 Muzică și meditații biblice 8.30—9.30 Predică 9.30—11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00—12.00 Divina armonie 12.00—13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00—13.30 Actualități BBC 13.30—15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00—16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00—17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00—17.45 Actualități BBC 17.45—18.00 Anunțuri și reclame 18.00—18.45 Reluare: Predică 18.45—19.10 Emisiune pentru copii 19.10—19.30 Muzică 19.30—20.00 Cu brațele deschise 20.00—20.30 Actualități BBC 20.30—21.00 Cartea pe unde radio 21.00—22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00—23.00 Predică 23.00—5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI PENTRU EUROPA
SW 49 m, zilnic 18.00—18.45
MW 1395 kHz, luni, marți 21.15—21.30

La Niña, responsabilă de dezordinile climatice mondiale

Fenomenul numit La Niña este responsabil de dezordinile climatice mondiale, inundații, taifunuri, uragane, ploi diluviene, care s-au accentuat în ultimele luni, se arată într-un studiu al Organizației Meteorologice Mondiale (OMM) cu sediul la Geneva. La Niña este fenomenul opus lui El Niño. Acesta din urmă încălzește climatul, prelungește seceta, topește zăpezile eterne din Anzii Cordilieri. La Niña are un efect invers, cu consecințe la fel de devastatoare, precizează AFP.

Cîștig record la Superloto italian

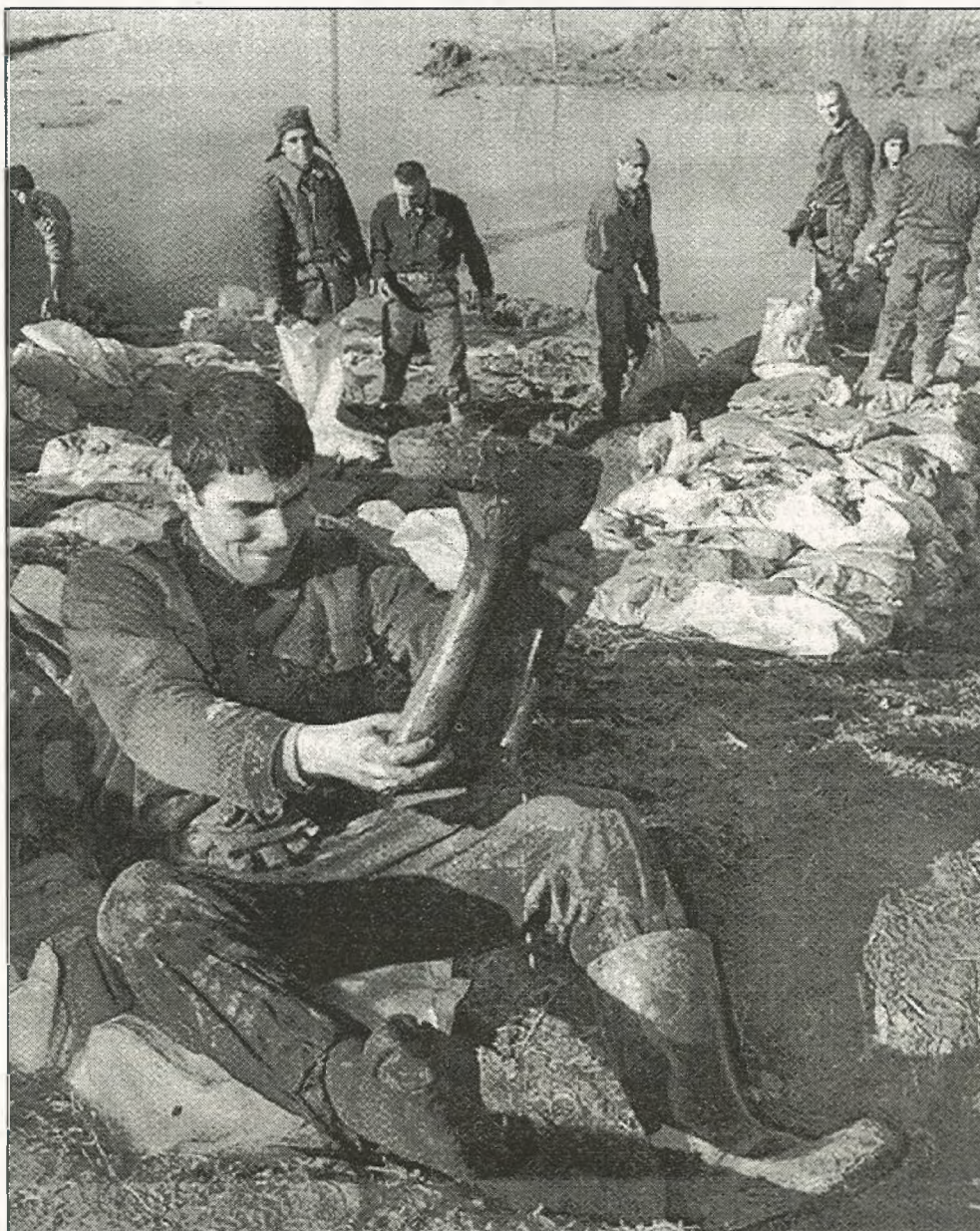
Suma record de 63,3 miliarde lire (38 milioane dolari), cel mai mare câștig realizat vreodată la o loterie în Europa, a fost obținută la tragerea superloto la Peschici, o localitate din provincia Pulia din sudul Italiei. Fericiții posesori ai biletului câștigător au jucat în comun suma de 2,9 milioane lire (1700 dolari). Precedentul record, stabilit pe 19 septembrie, i-a adus un câștig de 17,8 miliarde lire unui jucător din Roma.

În Bulgaria a început o campanie pentru protejarea berzei albe

În Bulgaria se desfășoară în prezent o campanie națională pentru protejarea berzelor albe, prin care își propune să salveze mai mult de 3000 de cuiburi construite de aceste păsări în locuri periculoase, transmite agenția France Presse. Printre organizatorii campaniei se numără vicepreședintele bulgar, Todor Kavaljdjev, Ambasada Olandei în Bulgaria, Compania Națională de Electricitate și mai multe organizații ecologiste. Manifestarea, desfășurată sub genericul Ajutor berzei albe, a dus deja la salvarea a opt cuiburi.

Se bate lumea pe Zidane

Mijlocușul francez de la Juventus Torino Zinedine Zidane este curtat de numeroase cluburi, afirmă managerul său, Alain Miglascio. „Am primit foarte multe propuneri, în special de la Arsenal și Manchester United”, a indicat managerul francez. Olympique Marseille, ca și FC Barcelona, ar fi interesate de achiziționarea internaționalului francez, care ar putea pleca de la Juventus înainte de terminarea contractului cu clubul torinez (iunie 2003).

Inundația anului 1998 – inundația secolului
Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia II (NB II)
Giula—Csepel 2-1

Divizia III (NB III)
Băntia—Kerekegyháza 2-1

Seria I. a jud. Bichiș
Csorvás—Micherechi 4-1
Szeghalom—Aletea 1-2

**S
P
O
R
T**
Hakkinen și-a fixat obiectivul pentru sezonul viitor – păstrarea titlului de campion mondial

După victoria obținută în Marele Premiu al Japoniei la Formula 1 pe circuitul de la Suzuka, finlandezul Mika Hakkinen (McLaren—Mercedes) a declarat că obiectivul său și pentru sezonul viitor este păstrarea titlului de campion mondial câștigat anul acesta.

„Acum nu mă gândesc prea mult la viitor, dar trebuie să spun că echipa și cu mine vrem să rămânem campioni. Vreau să câștig două campionate la rând și vreau ca acesta să fie doar începutul unei noi perioade speciale pentru McLaren”.

Hakkinen a câștigat titlul mondial în cursa de duminică, după ce rivalul său Michael Schumacher a fost nevoit să abandoneze în turul 31, din cauza unei explozii de pneu. Aceasta a pus capăt speranțelor ce și le făcea pilotul german, dar necazurile acestuia au apărut încă înainte de începerea cursei, când mașina Ferrari pe care o conducea nu a putut pleca în turul de încălzire și Schumacher a fost nevoit să ia startul de pe ultimul loc al grilei. „Din acel moment am știut că pot să câștig mult mai ușor cursa și titlul”, a spus Hakkinen, după ce a fost stropit cu șampanie pe podiumul de premiere.

„A fost o mare ușurare. Nu m-am îndoit niciodată de victorie, dar nu sînt o persoană care ia totul de-a gata și la fel a fost și în acest weekend. M-au preocupat multe lucruri, dar Keke Rosberg (n.r. — pilot finlandez, fost campion mondial al F1) mi-a spus să încetez”.

Schumacher și-a făcut o ieșire demnă, în ciuda dezamăgirii de care a fost cuprins. „Nu am pierdut campionatul astăzi, ci în primele șase curse, când nu am fost destul de competitivi. În sezonul viitor va trebui să mergem mai bine de la început. Nu ne putem permite să pierdem timp”.

Coechipierul lui Hakkinen, scoțianul David Coulthard, nu-și ascunde intenția de a cuceri în 1999 titlul mondial. „Acesta e obiectivul meu pentru anul viitor. A fost anul lui Mika și vreau să fiu sigur că 1999 este al meu”.